

แนวทางการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

รุ่งนภา เฟ่งรุ่งเรืองวงศ์

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, นครปฐม

*roong001@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ประชากร คือ กำนันผู้ใหญ่บ้านในอำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี จำนวน 187 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยคำถามปลายเปิดโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยแนวทางการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านพฤติกรรมการป้องกันตนเอง รองลงมา ด้านการจัดสวัสดิการและค่าตอบแทน ด้านการดูแลสุขภาพสุภาพกายและสุขภาพจิตใจ ด้านการจัดการความปลอดภัยในที่ทำงานและอาชีวอนามัยและการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านกฎระเบียบและการควบคุมมาตรการในการปฏิบัติงาน ด้านการจัดการสำนักงาน เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการทำงาน ด้านรายงานผลการปฏิบัติงาน การสื่อสารประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน และด้านลักษณะงานและภาระงาน

ข้อเสนอในการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ดังนี้ ด้านการพฤติกรรมการป้องกันตนเอง ควรเรียนรู้วิธีการป้องกันโรคด้วยตนเองและถ่ายทอดความรู้ให้แก่ประชาชนอย่างถูกต้อง ด้านสวัสดิการและค่าตอบแทน ควรจัดสวัสดิการและจ่ายค่าตอบแทนที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ทั้งในเวลาและนอกเวลา ราชการ ด้านการดูแลสุขภาพสุภาพกายและสุขภาพจิตใจ ควรออกกำลังกายสม่ำเสมอเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงและควบคุมจิตใจเข้มแข็งด้วยการฝึกสมาธิ ด้านการจัดการความปลอดภัยในที่ทำงานและอาชีวอนามัยและการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน ควรจัดหาสถานที่ที่มีปลอดภัย ถูกหลักอนามัย และมีความเสี่ยงน้อยต่อการปฏิบัติงาน ด้านกฎระเบียบและการควบคุม ควรกำหนดมาตรการที่รัดกุมและแก้ไขปัญหาได้ทันที่ทั้งทางด้าน การจัดการสำนักงาน เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการทำงาน ควรจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการแพทย์มาปรับใช้กับสถานการณ์ ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน การสื่อสารประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน ควรมีการกระจายข่าวสารข้อมูลอย่างทั่วถึงโดยใช้ช่องทางที่หลากหลายและเป็นเครือข่ายความร่วมมือแบบพหุภาคี ด้านลักษณะงานและภาระงาน ควรจัดตารางชั่วโมงการทำงานให้สอดคล้องกับภารกิจที่รับผิดชอบในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชนในหมู่บ้านและตำบลให้เกิดประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: แนวทางการปฏิบัติงานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรคโควิด-19 กำนันผู้ใหญ่บ้าน จังหวัดราชบุรี

Guidelines for the operation of the village headman in the epidemic situation of Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)

Rungnapa Pengrungruangwong

Public Administration Department, Faculty of Humanities and Social Sciences,

Nakhon Pathom Rajabhat University.

*roong001@hotmail.com

Abstract

This research aims to 1) study guidelines for the operation of the village headman in the epidemic situation of Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) 2) to study the suggestions for the operation of the village headman in the epidemic situation of Coronavirus Disease 2019 (COVID-19). The population was village headman in Mueang Ratchaburi District, Ratchaburi Province 187 persons were the sample group. The data were analyzed using quantitative research methodology by frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis.

As a result of the research, the overall operational guidelines for the operation of the village headman in the epidemic situation of Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) was the most high, and considering each in order of descending order in terms of self-defense behavior, welfare and compensation, caring for physical and mental health, workplace safety management and occupational health and work environment, management operational regulations, office management, tools, materials, equipment and technology to work, performance reporting, public relations communication and coordination, and job characteristics and work patterns.

The suggestions for the operation of the village headman in the epidemic situation of Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) as follows: in terms of self-defense behavior, they should learn how to prevent disease by themselves and pass on the knowledge to villagers properly. Welfare and compensation, they should be provided that are appropriate for the performance of duties both on time and off time. Caring for physical and mental health, they should exercise regularly to keep their body strong and control their mind strong through meditation. Workplace safety management and occupational health and work environment, they should provide a safe place sanitary and has a low risk of operating. Regulatory and control strict measures should be established and problems can be solved promptly. Office management, tools, materials, equipment and technology to work, they should be procured medical materials, equipment and technology to adapt to the situation. Performance reporting, public relations communication and coordination, they should be a wide distribution of information using various channels and a multilateral cooperation network.

Job characteristics and workload, they should be arranged work schedules in line with the mission responsible for effective treatment of villagers in villages and sub-districts.

Keywords: guidelines for the operation in the epidemic situation of Coronavirus Disease 2019, COVID-19, village headman, Ratchaburi Province.

1. บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาในประทศจีนในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 ถือเป็นจุดเริ่มต้นวิกฤติของโรคระบาดแห่งศตวรรษทั่วโลกทั้งในเอเชียและยุโรป กระทรวงสาธารณสุขออกประกาศในวันที่ 1 มีนาคม 2563 โรคโควิด-19 เป็นโรคติดต่ออันตรายภายใต้พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558 [1] สืบเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อทุกผู้คน ทุกภาค ส่วน ทุกองค์กร ทุกประเทศในทุกๆมิติ ต่อมาองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศตั้งชื่ออย่างเป็นทางการของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ โดยใช้ชื่อว่า “โรคโควิด-19” (COVID-19) ซึ่งย่อมาจาก “Coronavirus disease starting in 2019” เป็นโรคระบาดในระดับโลก (pandemic) วันที่ 11 มีนาคม 2563 เป็นสถานการณ์อันกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชนให้โรคโควิด-19 โดยวิกฤติโรคระบาดครั้งนี้สร้างการเปลี่ยนแปลงให้เป็นวิถีของโลกใหม่ซึ่งไม่ใช่วิถีความเป็นไปแบบเดิมอีกแล้ว ภายใต้การรับมือกับโรคโควิด-19 ของแต่ละประเทศต่างมีวิธีการดำเนินการรับมือและจัดการกับปัญหาแตกต่างกัน ในขณะที่จำนวนผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและก้าวกระโดด ประเทศที่มีระบบบริหารจัดการที่ดีจะสามารถรองรับกับปัญหาและจำกัดความสูญเสียได้รวดเร็ว สำหรับประเทศไทยเผชิญหน้ากับการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อยู่ในสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างสังคมและเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก ภาครัฐในฐานะที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนในแก้ไขปัญหา ไม่ว่าจะเป็นการป้องกันการควบคุมโรคระบาด การเยียวยาการฟื้นฟูสังคมและเศรษฐกิจ การปรับตัวในการใช้ชีวิตประจำวัน ชีวิตการทำงาน หรือการนำเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้เพื่อบริหารจัดการภาครัฐ สถานการณ์การปรับตัวครั้งใหม่ี่ที่สร้างความกลัววิตกกังวล เพิ่มภาระงานและความยุ่งยากในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรภาครัฐที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เพราะทั้งสามส่วนล้วนมีบทบาทในการจัดการสถานการณ์วิกฤติดังกล่าว หากองค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานต่างๆ ร่วมมือกันดำเนินการอย่างเต็มที่ จะทำให้ประเทศไทยผ่านพ้นโรคร้ายครั้งนี้ไปได้ โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีระบบการบริหารราชการส่วนภูมิภาค อาทิ กระทรวงมหาดไทย [2] จำเป็นต้องกำหนดแนวทางในการดำเนินการตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อควบคุมการระบาดของโรคโควิด-19 เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2563 บังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ที่แตกต่างกัน เน้นการปรับตัวตามสภาวการณ์ของปัญหาในพื้นที่ทั้งเชิงรุก-รับ ประชาสัมพันธ์ สร้างการตระหนักรู้ ป้องกัน และเยียวยา เน้นการป้องกันตนเอง โดยการใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือบ่อยๆ กินร้อน และใช้อุปกรณ์ส่วนตัว ปฏิบัติตนตามวิถีชีวิตใหม่ (new normal) โดยการปฏิบัติงานที่บ้าน (Work from home : WFH) รักษาระยะห่างทางสังคม ลดการเคลื่อนที่ของคน ไม่ว่าจะเป็นการปิดสถานที่ต่างๆ ตลอดจนการปิดเมืองหรือปิดประเทศ ในขณะเดียวกัน สร้างผู้นำตามสถานการณ์ที่มีทั้งการเรียนรู้เพื่อปรับตัว และพร้อมรับสถานการณ์มากยิ่งขึ้น [3]

กระทรวงมหาดไทยโดยสมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้านแห่งประเทศไทยได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทั่วประเทศเป็นเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 พ.ศ.2563 เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) และเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ประจำท้องถิ่นทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ บูรณาการร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ได้ทันที เพื่อให้ประชาชนปลอดภัย กำนันผู้ใหญ่บ้านถือเป็นผู้นำ

ห้องที่ทำหน้าที่เสมือนเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ เชื่อมโยงระหว่างประชาชนกับภาครัฐ ทั้งการรายงานข้อมูลในพื้นที่เพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาและการสื่อสารข้อมูลจากรัฐลงสู่ประชาชน ข้อมูลและการสื่อสารเหล่านี้ทำให้ภาครัฐสามารถติดตามสถานการณ์ด้วยข้อมูลที่แม่นยำ แก้ปัญหาได้ตรงจุด เพื่อควบคุมมิให้โรคแพร่ระบาดออกไปในวงกว้าง จัดตั้งจุดตรวจ จุดสกัดเพื่อคัดกรองผู้ที่เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยง และวัดอุณหภูมิผู้สัญจรเข้า-ออกหมู่บ้าน เพื่อคัดกรอง แยกกักในเคสสถานหรือคุมไว้สังเกต พร้อมจัดทำข้อมูลในระดับหมู่บ้านตามที่คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติกำหนด และพร้อมปฏิบัติการเชิงรุก ค้นหาเฝ้าระวังคนในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ พร้อมแจ้งเตือนทุกคนในหมู่บ้าน และแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้ทราบเพื่อให้รักษาตามขั้นตอน [4]

จังหวัดราชบุรีตั้งอยู่ในภาคกลางด้านทิศตะวันตกมีอาณาเขตติดต่อหลายจังหวัด โดยเฉพาะอำเภอเมืองราชบุรีซึ่งเป็นชุมชนเมืองศูนย์กลางของระบบราชการ การคมนาคมขนส่งและการพาณิชย์ มีประชากรรวมกว่า 2 แสนคน อยู่อาศัยกันแออัดทำให้เสี่ยงต่อการติดเชื้อได้ง่าย และอยู่ห่างจากจังหวัดสมุทรสาคร ศูนย์กลางการระบาดเพียง 50 กิโลเมตร การป้องกันและควบคุมโรคระบาดร้ายแรงดังกล่าวให้บรรลุผล จึงเป็นภารกิจที่ทำหายของอำเภอเมืองราชบุรี จากการศึกษาข้อมูลระบบสารสนเทศบริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ระบบ Thai QM) [5] พบว่า อำเภอเมืองราชบุรีเป็น 1 ใน 3 อำเภอของจังหวัดราชบุรีที่มีผลการดำเนินงานที่เป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practices) โดยไม่มีผู้ติดเชื้อจากการระบาดระลอกใหม่ และสามารถผ่อนคลายการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจวิถีใหม่ (new normal) ได้อย่างสมดุลเหมาะสม อันเป็นผลจากการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาตำบลแบบบูรณาการ (Tambon Smart Team) ทำให้ผลงานการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคระบาดร้ายแรงในเขตอำเภอเมืองราชบุรีประสบผลสำเร็จน่าพอใจ [6] ดังนั้น การสนับสนุนภารกิจป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีประสิทธิภาพที่สุดคือ การให้ประชาชนในพื้นที่เกิดความตระหนักรู้ มีความรู้ความเข้าใจในสถานการณ์ และระมัดระวังป้องกันตัวเองอย่างเคร่งครัด และปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญอีกประการคือ การทำงานเชิงรุกของผู้นำห้องที่ในการป้องกันและควบคุมโรคในพื้นที่ ความหลากหลายในภารกิจจำเป็นที่จะต้องอาศัยกลไกของฝ่ายปกครองในการแก้ไขปัญหาด้วยการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมในการบริหารจัดการสถานการณ์ดังกล่าว [7] จากการตรวจสอบข้อมูลและสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง [8] พบว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นกลุ่มคนที่มีบทบาทสำคัญในการดูแลประชาชนในพื้นที่อย่างใกล้ชิดตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 ดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างรวดเร็ว การขอความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ทุกภาคส่วน มีกลไกกำกับดูแลและป้องกันโรคโควิด-19 ในหมู่บ้าน/ตำบลอย่างทั่วถึงครบทุกครัวเรือน โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการป้องกันตนเองและปกป้องประชาชนในหมู่บ้าน/ตำบลทำให้มีผู้ติดเชื้อลดลง ด้วยเหตุนี้เอง ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในสถานการณ์โรคโควิด-19 เพื่อกำหนดเป็นแนวนโยบายและมาตรการในการจัดการสถานการณ์โรคโควิด-19 ของภาครัฐต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19
- 2.2 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรคือ ผู้ใหญ่บ้านและกำนันในอำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี จำนวน 187 คน [8] ได้แก่ ตำบลเจดีย์หัก ตำบลดอนตะโก ตำบลหนองกลางนา ตำบลห้วยไผ่ ตำบลคิ่งน้ำวน ตำบลคิ่งกระถิน ตำบลอ่างทอง ตำบลโคกหม้อ ตำบลสามเรือน

ตำบลพิบูลทอง ตำบลน้ำพุ ตำบลดอนแร่ ตำบลหินกอง ตำบลเขาแร้ง ตำบลเกาะพลับพลา ตำบลหลุมดิน ตำบลบางป่า ตำบลพงสวาย ตำบลคูบัว ตำบลท่าราบ ตำบลบ้านไร่

3.2 ในการดำเนินการวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพนอกเหนือจากการเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้าน ตำแหน่ง ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งหน้าที่ พื้นที่รับผิดชอบ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจรายการ ส่วนที่ 2 แนวทางการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคโควิด-19 แบ่งออกเป็น 8 ด้าน ประกอบด้วยด้านพฤติกรรมการป้องกันตนเอง ด้านการจัดสวัสดิการและค่าตอบแทน ด้านการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตใจ ด้านการจัดการความปลอดภัยในที่ทำงานและอาชีวอนามัยและการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านกฎระเบียบและการควบคุมมาตรการในการปฏิบัติงาน ด้านการจัดการสำนักงาน เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการทำงาน ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน การสื่อสารประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน และด้านลักษณะงานและภาระงาน ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด และส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในสถานการณ์โรคโควิด-19 ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

3.3 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ออกแบบขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกับประชากร จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา เท่ากับ 0.952 จัดทำแบบสอบถามออนไลน์ที่ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วดำเนินการเก็บรวบรวมจากแหล่งข้อมูลที่กำหนด แล้วตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืนเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

3.5 หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลแล้วแปลผลในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนที่ 2 วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคโควิด-19 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคโควิด-19 โดยใช้ค่าความถี่ และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปัจจัยส่วนบุคคลของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 79.14 อายุ 46-55 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 52.41 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 109 คน สถานภาพสมรส จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 58.29 อาชีพนอกเหนือจากการเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้านคือ อาชีพค้าขายประกอบธุรกิจ จำนวน 133 คิดเป็นร้อยละ 71.12 ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 166 คิดเป็นร้อยละ 88.77 ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งหน้าที่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 48.66 และพื้นที่รับผิดชอบ ตำบลเจดีย์หัก จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.95 ตามลำดับ

4.1 ผลการวิจัยแนวทางการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคโควิด-19 รายละเอียดดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับของแนวทางการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

(n=187)				
แนวทางการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านพฤติกรรมการป้องกันตนเอง	4.53	0.57	มากที่สุด	1
2. ด้านการจัดการสำนักงาน เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีในการทำงาน	4.30	0.64	มากที่สุด	6
3. ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน การสื่อสารประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน	4.19	0.67	มาก	7
4. ด้านการจัดการความปลอดภัยในที่ทำงานและอาชีวอนามัย และการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน	4.33	0.63	มากที่สุด	4
5. ด้านกฎระเบียบและการควบคุมมาตรการในการปฏิบัติงาน	4.32	0.70	มากที่สุด	5
6. ด้านลักษณะงานและภาระงาน	4.19	0.66	มาก	8
7. ด้านการจัดสวัสดิการและค่าตอบแทน	4.43	0.62	มากที่สุด	2
8. ด้านการดูแลสุขภาพสุขภาพกาย และสุขภาพจิตใจ	4.40	0.68	มากที่สุด	3
รวม	4.34	0.65	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 แนวทางการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.34, S.D.=0.65$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพฤติกรรมการป้องกันตนเอง ($\bar{x}=4.53, S.D.=0.57$) รองลงมาคือ ด้านการจัดสวัสดิการและค่าตอบแทน ($\bar{x}=4.43, S.D.=0.62$) ด้านการดูแลสุขภาพสุขภาพกายและสุขภาพจิตใจ ($\bar{x}=4.40, S.D.=0.68$) ด้านการจัดการความปลอดภัยในที่ทำงานและอาชีวอนามัยและการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน ($\bar{x}=4.33, S.D.=0.63$) ด้านกฎระเบียบและการควบคุมมาตรการในการปฏิบัติงาน ($\bar{x}=4.32, S.D.=0.70$) ด้านการจัดการสำนักงาน เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีในการทำงาน ($\bar{x}=4.30, S.D.=0.64$) ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน การสื่อสารประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน ($\bar{x}=4.19, S.D.=0.67$) และด้านลักษณะงานและภาระงาน ($\bar{x}=4.19, S.D.=0.66$) รายละเอียดดังนี้

1) ด้านพฤติกรรมการปฏิบัติตน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ การปฏิบัติตนระหว่างเป็นผู้ป่วยให้ความร่วมมือในการรักษาตามอาการ และคำแนะนำของแพทย์อย่างเคร่งครัด หากพบว่า มีประชาชนที่ป่วยที่ติดเชื้อแล้วรีบแจ้งหน่วยงานเพื่อรักษาตัว และมอบหมายงานให้บุคคลอื่นปฏิบัติหน้าที่แทน รองลงมาหลังจากเข้ารับการรักษาจนหายแล้ว ผู้ป่วยควรดูแลสุขภาพอนามัยตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมความพร้อมให้ร่างกายและจิตใจเข้มแข็ง สามารถกลับมาทำงานได้ตามปกติ และติดตามข้อมูลข่าวสารเพื่อป้องกันมิให้กลับมาเป็นอีกครั้ง ในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคเบื้องต้นก่อนทำงาน ตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายไม่เกิน 37.5 องศาเซลเซียส ขณะทำงานสวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากอนามัยหรือผ้าตลอดเวลา และทำความสะอาดมือด้วยน้ำและสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ทันที กรณีที่สงสัยว่าติดเชื้อโควิด-19 และมีอาการชัดเจนหยุดงาน แยกตนเอง และกักตัว ในที่ที่พักสถานที่เฝ้าระวังจนครบ 14 วัน และการปฏิบัติตามวิถีใหม่ (new normal) ระหว่างการ

ปฏิบัติงานในหมู่บ้าน/ตำบล หลีกเลี่ยงการสัมผัสใกล้ชิดร่างกายของผู้อื่น ไม่อยู่ในบริเวณพื้นที่แออัด และไม่ใช้สิ่งของร่วมกัน ได้แก่ แฟ้มเอกสาร โทรศัพท์สำนักงาน เป็นต้น ในกรณีที่ต้องทำงานใกล้ชิดกับผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อการรับเชื้อโรค ควรสวมหน้ากากใสคลุมหน้า (face shield) หรือชุดคลุมปฏิบัติการ (PPE) มีฉากกั้นกลางระหว่างตนเองกับผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ก่อนปฏิบัติหน้าที่หรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นในหมู่บ้าน/ตำบล ฉีดวัคซีนป้องกัน เว้นระยะห่างจากผู้อื่นอย่างน้อย 1-2 เมตร และจัดกิจกรรมกลุ่มจำกัดไม่เกิน 50 คน และหากพบว่าตนเองมีอาการที่ผิดปกติ ได้แก่ มีไข้สูง ไอหรือจาม มีน้ำมูก หายใจเหนื่อยหอบ จมูกและลิ้นไม่รับรู้ รับประทานยาทันทีเพื่อตรวจคัดกรองโรคและแจ้งหน่วยงานให้รับทราบ

2) ด้านการจัดสวัสดิการและค่าตอบแทน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ กรณีที่แพทย์วินิจฉัยว่าติดเชื้อโควิด-19 รับประทานยาโดยด่วนและรายงานต่อต้นสังกัดทันที โดยถือว่าเป็นการลาป่วยตามจริง กรณีที่มีความเสี่ยงใกล้ชิดกับผู้ป่วย และกรณีที่เข้าข่ายเกณฑ์การติดเชื้อโควิด-19 รับประทานยาตามนายอำเภอเพื่อขออนุญาต (กักตัว 14 วัน) โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติงานนอกสถานที่ไม่นับเป็นวันลา สิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับสำหรับผู้ปฏิบัติงานในสถานการณ์แพร่ระบาดโควิด-19 ได้แก่ การจัดหาสถานที่กักตัว ประกันสังคมหรือประกันชีวิต การเลื่อนเงินเดือนพิเศษ เงินเพิ่มพิเศษ เงินชดเชย ค่าล่วงเวลา ค่าเลี้ยงชีพหรือเงินรางวัลประจำปี ค่าตรวจหาภูมิคุ้มกันโควิด-19 แบบ RT-PCR ฉีดวัคซีนคุ้มกันโรคโควิด-19 เพื่อต่อต้านเชื้อ เมื่อตรวจพบเชื้อโควิด-19 รักษาโรคโควิด-19 โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายกรณีข้าราชการ ส่วนผู้ที่ไม่ใช่ข้าราชการใช้สิทธิประกันสังคม เงินสมทบ จากกองทุนเงินทดแทน การกำหนดวันทำงานอาจจะทำงานแบบไม่เต็มเวลาโดยลดชั่วโมงการทำงาน สละชั่วโมงการทำงานไว้ใช้ภายหลังหรือลดจำนวนวันทำงานต่อสัปดาห์ลง เพื่อลดความแออัดในชั่วโมงที่เร่งด่วน การทำงานเหลื่อมเวลาโดยเลือกรอบเวลาการทำงาน และกรณีการปฏิบัติงานนอกสถานที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของสัดส่วนจำนวนผู้ปฏิบัติงาน วิธีการลงเวลา การปฏิบัติงาน และรายงานผลการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและลักษณะหมู่บ้าน/ตำบล

3) ด้านการดูแลสุขภาพสภาพกายและสุขภาพจิตใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ นอกจากตรวจสุขภาพร่างกายประจำปีแล้ว หมั่นตรวจโรคโควิด-19 และฉีดวัคซีนเป็นภูมิคุ้มกันเป็นระยะๆ ซึ่งส่งผลต่อร่างกายโดยคำนึงถึงสุขภาพด้านจิตใจด้วย ไม่ว่าจะเป็นความเครียด กลัวติดเชื้อ ซึมเศร้า หวาดระแวงผู้คนรอบข้าง อาจนำไปสู่การฆ่าตัวตาย ใส่ใจตนเองโดยตั้งสติและสมาธิ ได้แก่ การเข้าสังคม การฝึกสมาธิ ปรึกษาผู้ใกล้ชิดหรือผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิต มีแนวทางการจัดการสุขภาพตนเอง ดำเนินกิจกรรมการจัดการสุขภาพตนเอง ได้แก่ การติดตามข่าวสารอย่างมีสติ การติดต่อสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ การสังเกตอารมณ์และการตนเอง การดูแลร่างกายให้แข็งแรง และปรึกษาเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือโทรสายด่วนสุขภาพจิต 1323

4) ด้านการจัดการความปลอดภัยในที่ทำงานและอาชีวอนามัย และการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ จัดหา จัดเก็บ และกำจัดอุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัยจากโควิด-19 อย่างเหมาะสม ได้แก่ การจัดหาเจลล้างมือ อ่างล้างมือ และถังขยะฆ่าเชื้อ เป็นต้น รักษาความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน โดยมีการติดป้ายประชาสัมพันธ์ ห้ามมิให้บุคคลภายนอกเข้าออก มีผู้รักษาความปลอดภัยติดตั้งกล้องวงจรปิด บันทึกเวลาเข้าออก วางแผนกลยุทธ์การป้องกันและควบคุมโรคโควิด-19 ที่เหมาะสมกับสถานการณ์โดยหารือกับทีมงาน เพื่อให้มั่นใจว่าทุกคนตระหนักและปฏิบัติตามแผน จัดให้มีเจ้าหน้าที่ทำความสะอาดพื้นที่และจุดสัมผัสต่างๆ และประชาชนมีส่วนร่วมในการทำความสะอาดหมู่บ้าน/ตำบลอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การจัดกิจกรรม Big Cleaning จัดหาสื่อประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชนให้ปลอดภัยจากโรคโควิด-19 และให้การอบรมเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเพื่อการป้องกันตัว กำหนดขั้นตอนการทำความสะอาดพื้นผิวส่วนร่วม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ร่วมกัน โดยจัดทำตารางความถี่ในการฆ่าเชื้อ ได้แก่ โต๊ะ เก้าอี้ ถังขยะ และห้องสุขา มีการสำรวจคัดกรองสุขภาพของประชาชนทุกวันและประเมินความเสี่ยง โดยตัดสินใจว่าจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมาตรการควบคุมหรือไม่ ปรึกษาหารือเกี่ยวกับประเด็นความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยของประชาชนอย่าง

สม่ำเสมอ โดยจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจหรือหน่วยปฏิบัติการป้องกันความปลอดภัย สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน โดยปรับอุณหภูมิที่เหมาะสม และเครื่องป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค ได้แก่ เครื่องระบายอากาศให้หมุนเวียนและฉากใสกั้นกลางระหว่างบุคคล เป็นต้น

5) ด้านกฎระเบียบในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ มีมาตรการกำกับและควบคุมการใช้อาคารและสถานที่ในการจัดกิจกรรมทางสังคมให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติสถานการณ์ หรือบริบทในพื้นที่ ได้แก่ การประชุมจำกัดจำนวนไม่เกิน 50 คน หากเกินกว่าที่กำหนดมีความผิดมาตรา 52 ระวังโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มีการเฝ้าระวังป้องกัน และควบคุมโรคจากผู้เดินทางนอกสถานที่หรือพื้นที่เสี่ยงทั้งประเทศ ต่างประเทศโดยมีมาตรการคัดกรองด้วยการสแกนรหัส QR code เกณฑ์สอบสวนโรค (Patient Under Investigation: PUI) การแยกตัว (self-quarantine) กักกันหรือคุมไว้สังเกตอาการตามที่กรมควบคุมโรคกำหนด กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานนอกสถานที่ โดยคำนึงถึงระยะห่างทางสังคม (social distancing) และมีมาตรการป้องกันและควบคุมโรคอย่างเคร่งครัด มีนโยบายการวางแผนอัตรากำลังคนให้รองรับสถานการณ์ ได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงานเชิงรุก การใช้คนที่มีทักษะที่จำเป็น เป็นต้น กำหนดแนวปฏิบัติในการทำงานโดยการปรับตารางวันและเวลาให้เหมาะสม เพื่อลดความหนาแน่นระหว่างการทำงาน ได้แก่ วันหยุด วันลา ชั่วโมงการทำงาน การผลัดเวร การสลับเวลาและพื้นที่ เป็นต้น

6) ด้านการจัดการสำนักงาน เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีในการทำงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ จัดแผนผังในพื้นที่ภายในหมู่บ้าน/ตำบลให้มีระยะห่างที่เหมาะสมตามที่กฎหมายกำหนด ได้แก่ การกำหนดทางเข้าออก ทางเดิน การจัดวางโต๊ะเก้าอี้ การจัดห้องประชุมหรือห้องกิจกรรม การแบ่งโซนพื้นที่ในการทำงานปกติกับพื้นที่เสี่ยงต่อการรับเชื้อ กำหนดจุดตรวจด้านหน้าตามคำสั่งจังหวัดที่ได้มีการประกาศอย่างชัดเจน การใช้เครื่องมือ เครื่องจักรในการทำงาน ทำความสะอาดหลังการใช้งานแล้ว ได้แก่ เครื่องตรวจอุณหภูมิ เครื่องโทรศัพท์ เครื่องโทรสาร เครื่องถ่ายเอกสาร ยานยนต์พาหนะ ฯลฯ แยกของใช้ส่วนตัวหรือวัสดุในการทำงานออกจากส่วนร่วม ได้แก่ กระดาษ ปากกา หน้ากากอนามัย แอลกอฮอล์ เจลล้างมือ ฯลฯ การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการทำงานในสถานการณ์โควิด-19 เป็นอุปกรณ์ (hardware) และโปรแกรม (software) ที่พัฒนาและประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานแบบออนไลน์ ไม่ว่าจะอยู่ที่ทำงาน ที่บ้านหรือที่ไหนสามารถใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา

7) ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน การสื่อสารประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ ติดต่อบริษัทประสานงานภายในและภายนอกหมู่บ้าน/ตำบลด้วยวิธีการที่แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรผ่านระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ สะดวกกว่าติดต่อโดยตรงด้วยตนเอง เพื่อลดความเสี่ยงการติดเชื้อ อาจใช้การเจรจาทางโทรศัพท์ หรือส่งเอกสารทางโทรสาร หากจำเป็นต้องหาหรือปฏิบัติร่วมกัน จัดประชุม สัมมนาหรืออภิปรายด้วยเทคโนโลยีด้านดิจิทัล และสื่อทางไกลเพื่อเว้นระยะห่าง การใช้สื่อออนไลน์ที่ทันสมัยในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ ชุม (zoom cloud Meetings) เว็บไซต์ (website) ยูทูบ (youtube) หมอพร้อม เป็นต้น หรือสื่อสิ่งพิมพ์ที่เข้าถึงง่าย ได้แก่ หนังสือเวียน ป้ายประกาศ เป็นต้น โดยใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย สะดวกและรวดเร็วทางเสียงและภาพ ได้แก่ เสียงตามสาย หอกระจายข่าว รถประชาสัมพันธ์ วิทยุโทรทัศน์ เป็นต้น หรือมีแอปพลิเคชันที่นิยมใช้ในปัจจุบัน ได้แก่ ไลน์ (line) เฟซบุ๊ก (facebook) ตี๊กต็อก (tiktok) เป็นต้น มีการรายงานผลการดำเนินงานประจำวันต่อทางการ และรายงานสถานการณ์โดยแจ้งเป็นเอกสาร ส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) หรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-office)

8) ด้านลักษณะงานและรูปแบบการทำงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ กำหนดขอบเขตตำแหน่งงานและความรับผิดชอบตามความถนัดให้ชัดเจนโดยการมอบหมายภาระหน้าที่ระหว่างประชาชน การปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบตามสถานการณ์ กำหนดรายละเอียดของงานให้สอดคล้องกับผู้รับผิดชอบและการ

กำหนดค่าตอบแทน ได้แก่ การจัดลำดับความสำคัญของงาน การจัดประเภทของงาน และการแบ่งงานเป็นงานปกติกับงานเร่งด่วน เป็นต้น กำหนดกลยุทธ์ วิธีการทำงาน และกิจกรรมการบริหารงาน ซึ่งประกอบด้วย การส่งงาน การติดตาม การประเมินผลและพัฒนาประชาชน ได้แก่ การอบรมทักษะที่หลากหลาย เป็นต้น กำหนดรูปแบบในการทำงานด้วยการปรับวัน เวลาในการทำงานให้เหลื่อมเวลา การควบคุมจำนวนผู้ปฏิบัติงานและผู้ติดต่อโดยลดกระบวนการปฏิบัติงานด้วยการตัดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นและกำหนดรูปแบบการทำงานแบบยืดหยุ่น ได้แก่ การทำงานที่บ้าน เป็นต้น

4.2. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคโควิด-19 ดังนี้

1) ด้านพฤติกรรมป้องกันตนเอง ควรเรียนรู้วิธีการป้องกันโรคด้วยตนเองและถ่ายทอดความรู้ได้อย่างถูกต้อง โดยการสวมหน้ากากอนามัย พกพาแอลกอฮอล์ไว้ตลอดเวลา และไม่เข้าไปในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดโรค เพื่อป้องกันการได้รับเชื้อโรคต่างๆ ที่อาจจะได้จากการอยู่ใกล้ผู้อื่นและลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้รับจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

2) ด้านสวัสดิการและค่าตอบแทน ควรจัดสวัสดิการและจ่ายค่าตอบแทนที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ทั้งในเวลาและนอกเวลาราชการ เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของแต่ละครัวเรือน และเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานที่ควรจะได้รับนอกจากค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน

3) ด้านการดูแลสุขภาพสุขภาพกายและสุขภาพจิตใจ ควรออกกำลังกายสม่ำเสมอเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงและควบคุมจิตใจเข้มแข็งด้วยการฝึกสมาธิ ดูแลรักษาสุขภาพด้วยการกินอาหารที่มีประโยชน์ เพื่อให้จิตใจเป็นสุขยิ้มแย้มและลดความเครียดและร่างกายมีสุขภาพที่ดีและปราศจากโรคต่างๆ

4) ด้านการจัดการความปลอดภัยในที่ทำงานและอาชีวอนามัยและการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน ควรจัดหาสถานที่ที่มีปลอดภัย ถูกหลักอนามัย และมีความเสี่ยงน้อยต่อการปฏิบัติงาน การจัดทำความสะอาดในหมู่บ้าน/ตำบลด้วยความระมัดระวัง เพื่อกำจัดเชื้อโรคต่างๆที่อยู่ตามสถานที่ในหมู่บ้าน/ตำบล และลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

5) ด้านกฎระเบียบและการควบคุมในการปฏิบัติงาน ควรกำหนดมาตรการที่รัดกุมและแก้ไขปัญหาได้ทันที่ ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันการระบาดระลอกใหม่ที่อาจจะเกิดขึ้นได้

6) ด้านการจัดการสำนักงาน เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการทำงาน ควรจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการแพทย์มาใช้กับสถานการณ์โรคโควิด-19 ควรปฏิบัติตามมาตรการโดยไม่ควรใช้ของร่วมกับผู้อื่น โดยตรวจเช็คและทำความสะอาดอุปกรณ์ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อการปฏิบัติงานที่รวดเร็วยิ่งขึ้นโดยการนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยในการปฏิบัติงานและความสะดวกในการนำมาใช้งาน

7) ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน การสื่อสารประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน ควรกระจายข่าวสารข้อมูลอย่างทั่วถึงโดยใช้ช่องทางที่หลากหลายและเป็นเครือข่ายความร่วมมือแบบพหุภาคี การรายงานข่าวผ่านสื่อออนไลน์ให้รับทราบหรือประกาศสถานการณ์ให้รับรู้โดยสื่อสารโดยกระจายข่าว เพื่อการประสานงานระหว่างกำนันผู้ใหญ่บ้านได้อย่างรวดเร็วและประชาชนในหมู่บ้านได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง

8) ด้านลักษณะงานและภาระงาน ควรจัดตารางชั่วโมงการทำงานให้สอดคล้องกับภารกิจที่รับผิดชอบในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุขของประชาชนในหมู่บ้านและตำบลให้เกิดประสิทธิภาพ ควรปฏิบัติหน้าที่ภายใต้มาตรการที่กำหนด งดการปฏิบัติงานนอกจังหวัดที่อยู่นอกเหนือจากเขตความรับผิดชอบ เพื่อปฏิบัติงานในพื้นที่ที่ปลอดภัยและสามารถจัดสรรเวลาการปฏิบัติงานได้

5. สรุปผลการวิจัย

การปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคโควิด-19 แนวทางที่หนึ่งควรมุ่งเน้นด้านการพฤติกรรมป้องกันตนเองเป็นอันดับแรก เริ่มจากการเรียนรู้วิธีการป้องกันโรคตนเองและถ่ายทอดความรู้ให้แก่ประชาชนอย่าง

ถูกต้อง แนวทางต่อมา ควรให้ความสำคัญกับเรื่องสวัสดิการและค่าตอบแทนโดยจัดสวัสดิการและจ่ายค่าตอบแทนที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ทั้งในเวลาและนอกเวลาราชการ หันมาใส่ใจดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตใจของตนเองและประชาชนเป็นสำคัญด้วยการส่งเสริมให้มีกิจกรรมการออกกำลังกายสม่ำเสมอเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงและควบคุมจิตใจเข้มแข็งด้วยการฝึกสมาธิ ในขณะที่เดียวกันมีระบบการจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในพื้นที่และการจัดสภาพแวดล้อมในหมู่บ้าน/ตำบล จัดหาสถานที่กักตัวที่ปลอดภัย ถูกหลักอนามัย และมีความเสี่ยงน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้มาตรการที่รัดกุมภายใต้การควบคุมด้วยกฎระเบียบจะสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันที่ อาทิ การตั้งด่านตรวจความปลอดภัยในพื้นที่ การใช้เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ทางการแพทย์ และการนำเทคโนโลยีปรับใช้กับการทำงานที่มีความเสี่ยง แนวทางที่จำเป็นอีกประการหนึ่งคือ การรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง รวดเร็ว การประสานงานเป็นเครือข่ายความร่วมมือแบบพหุภาคี และการสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างชัดเจน ทัวถึง โดยช่องทางที่หลากหลาย และแนวทางสุดท้ายที่ขาดไม่ได้ นั่นคือ การปรับปรุงแบบการทำงานใหม่ด้วยการออกแบบงานให้สอดคล้องกับภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1. แนวทางการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อภิปรายผล ดังนี้

1) ด้านพฤติกรรมการป้องกันตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของธานี และคณะ [9] ได้ศึกษาความรู้และพฤติกรรมของประชาชนเรื่องการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID 19) และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และพฤติกรรมของประชาชนในเรื่องการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ทั้งนี้ เนื่องจากจากกำนันผู้ใหญ่บ้านแต่ละคนมีวิธีการดูแลป้องกันตนเองที่ไม่เหมือนกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรคตามความเหมาะสม และสามารถปฏิบัติได้จริงในสถานการณ์โรคโควิด-19

2) ด้านการจัดสวัสดิการและค่าตอบแทน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสอยฤทัย [10] ศึกษากระบวนการนำนโยบายและแนวทางของรัฐไปปฏิบัติ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการจัดการโควิด-19 ผลการศึกษาพบว่า ขาดแคลนในเรื่องของค่าตอบแทนในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เนื่องมาจากการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านต้องเสียสละเวลาส่วนตัวในการปฏิบัติงาน ทำให้ขาดรายได้ในการทำอาชีพหลัก การจัดสรรค่าตอบแทนและสวัสดิการจึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้าน

3) ด้านการดูแลสุขภาพกาย และสุขภาพจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเนตรนภา [11] ศึกษาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของนักศึกษา สิ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการเรื่องการดูแลสุขภาพให้สัมฤทธิ์ผล และปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการดูแลสุขภาพ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการออกกำลังกาย ด้านการพักผ่อนและคลายความเครียด และการดูแลตนเอง เนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโควิด-19 จึงต้องหมั่นออกกำลังกายเพื่อดูแลรักษาสุขภาพและรับประทานอาหารที่มีประโยชน์เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันตนเอง และยังเป็นส่วนช่วยในการลดความเครียดที่อาจจะส่งผลกระทบต่อจิตใจ

4) ด้านการจัดการความปลอดภัยในที่ทำงานและอาชีวอนามัย และการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของกันตภณ [12] ศึกษาประเมินประสิทธิผลการจัดการความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานพบว่า บุคลากรด้านความปลอดภัยในการสนับสนุนการทำงานยังไม่ทั่วถึงทุกหน่วยงาน ขาดการมีส่วนร่วมกิจกรรมการทำงานด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย พนักงานยังขาดความรู้ความเข้าใจของกฎระเบียบความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ทั้งนี้ เนื่องมาจากการปฏิบัติงานที่ทุ้มเทของกำนันผู้ใหญ่บ้านต้องศึกษาหาความรู้ในเรื่องของความปลอดภัยและการป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายในการทำงาน เช่น อุบัติเหตุ โรคประจำตัว และโรคที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในสถานการณ์ปัจจุบัน

5) ด้านกฎระเบียบและการควบคุมมาตรการในการปฏิบัติงาน เป็นมาตรการการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านอย่างเคร่งครัด ซึ่งสอดคล้องกับประกาศกระทรวงมหาดไทย [2] เรื่องมาตรการป้องกันและลดความเสี่ยงในการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) เข้าสู่หมู่บ้าน/ตำบล เนื่องจากมีแนวโน้มการแพร่ระบาดที่เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงในการแพร่ระบาดเข้าสู่หมู่บ้าน/ตำบล เด็กและผู้สูงอายุซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงที่ง่ายต่อการติดเชื้อที่อยู่ในหมู่บ้าน/ตำบล จึงขอให้จังหวัดแจ้งอำเภอ เพื่อแจ้งกำนันผู้ใหญ่บ้านดำเนินการในการค้นหาและเฝ้าระวังคนในพื้นที่หมู่บ้าน/ตำบล ที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทุกแห่งในอำเภอ โดยแนวทางในการปฏิบัตินำมาถ่ายทอดให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ตำบลของตนเองได้ปฏิบัติอย่างจริงจัง

6) ด้านการจัดการสำนักงาน เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของปรีภัก [13] ได้ศึกษาปัจจัยการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 และศึกษาการตัดสินใจใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการรับรู้ความง่ายในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและความเป็นประโยชน์ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้ เนื่องจากในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 หากมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้มากยิ่งขึ้นจะช่วยอำนวยความสะดวกและความรวดเร็วในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น

7) ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน การสื่อสารประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสิโรตม [14] ศึกษาการออกแบบเรขภาพข่าวสำหรับการสื่อสารสาธารณสุขในช่วงวิกฤตโควิด-19 การการรายงานผลในสถานการณ์วิกฤตจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์และการประสานงานผ่านทางสื่อต่างๆ ในรูปแบบและช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถส่งต่อไปได้อย่างรวดเร็ว โดยลดการสัมผัสที่อาจจะเสี่ยงต่อการติดเชื้อ สอดคล้องกับแนวคิดของสรายุทธ [7] การสร้างการรับรู้และความเข้าใจแก่ประชาชนถึงวัตถุประสงค์ของกรดำเนินงานของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ทำให้การปฏิบัติการเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 หรือการบับเบิลแอนด์ซีล (Bubble & Seal) ในพื้นที่ดังกล่าวประสบความสำเร็จในการยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคครบถ้วนตามหลักวิชาการ

8) ด้านลักษณะงานและรูปแบบการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของปาริฉัตร [15] ศึกษาการบริหารจัดการกระบวนการทำงานที่บ้าน (WFH) เพื่อคุณภาพชีวิตและประสิทธิภาพการทำงานในภาวะวิกฤตโควิด-19 พบว่า กระบวนการทำงานซึ่งประกอบด้วยการวางมาตรการและจัดทำแผนการทำงานจากบ้าน/ทำงานทางไกล การอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าถึงข้อมูลจากที่บ้านโดยการเชื่อมต่อสัญญาณเครือข่าย สามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา ไม่ว่าจะทำที่บ้าน สำนักงาน และที่อื่นๆ โดยการทำงานในรูปแบบต่างๆ มีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานเช่นเดียวกัน หากทำงานที่บ้านจะทำให้ลดการสัมผัสกัน มีการกระจายข้อมูลการทำงานไปยังผู้อื่นได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะงาน หากงานมีความจำเป็นที่ต้องทำในสำนักงานก็สามารถทำได้ โดยไม่อยู่ใกล้ผู้อื่นจนเกินไป หากทำงานที่บ้านก็จะได้อิสระในการทำงานเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม

6.2 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ดังนี้

1) ด้านการพฤติกรรมป้องกันตนเอง กำนันผู้ใหญ่บ้านควรป้องกันตนเองโดยการสวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า และไม่เข้าไปในพื้นที่แออัดมีผู้คนจำนวนมาก เสี่ยงต่อการติดเชื้อโควิด-19 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของธานี และคณะ [9] ได้ศึกษาความรู้และพฤติกรรมของประชาชนเรื่องการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2019 พฤติกรรมการป้องกันโรคของแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ เนื่องจากกำนันผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้าน/ตำบลได้รับผลกระทบแตกต่างกัน บางหมู่บ้าน/ตำบล มีสถานการณ์ความรุนแรงที่ไม่เท่ากันทำให้พฤติกรรมปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคมีความแตกต่างกัน

2) ด้านการจัดสวัสดิการและค่าตอบแทน กำหนดผู้ใหญ่บ้านควรได้รับสวัสดิการในการปฏิบัติงานและความช่วยเหลือทางการเงินให้กับประชาชนที่เดือดร้อน เพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสอยฤทัย [10] ศึกษาเรื่องรัฐ-ชุมชนกับการจัดการภัยพิบัติโรคไวรัสโคโรนา-19 สนับสนุนในเรื่องของค่าตอบแทนในการปฏิบัติงาน เนื่องจากกำหนดผู้ใหญ่บ้านมีรายได้น้อย ต้องประกอบอาชีพอื่นเพิ่มเติม การตั้งด่านตรวจในพื้นที่ทุกวัน ทำให้กำหนดผู้ใหญ่บ้านมีความเสี่ยงและขาดรายได้ จึงควรสนับสนุนค่าตอบแทนให้กับกำหนดผู้ใหญ่บ้านที่ปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบด้วย

3) ด้านการดูแลสุขภาพสุภาพกาย และสุขภาพจิตใจ กำหนดผู้ใหญ่บ้านควรดูแลตนเองและใส่ใจสุขภาพกายและใจของประชาชน รวมไปถึงมีการจัดทีมจิตวิทยาในพื้นที่พูดคุยกับประชาชน เพื่อทำความเข้าใจถึงสถานการณ์ที่ขึ้น และแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการติดเชื้อ เช่น การล้างมือ การเว้นระยะห่าง การสวมหน้ากากอนามัยอย่างถูกวิธี เป็นต้น จึงทำให้สามารถลดปัญหาความตึงเครียดของประชาชนได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเนตรนภา [11] ศึกษาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ด้านการออกกำลังกาย ด้านการพักผ่อนและคลายความเครียด และด้านส่วนและดูแลตนเองแตกต่างกัน ทั้งนี้ เนื่องจากสุขภาพเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งทำให้ต้องมีการดูแลสุขภาพร่างกายให้ดี โดยการออกกำลังกาย ทานอาหารให้ครบ ผ่อนคลายเพียงพอ เพื่อลดความเจ็บป่วยของร่างกายที่อาจเกิดขึ้นได้

4) ด้านการจัดการความปลอดภัยในที่ทำงานและอาชีวอนามัย และการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน กำหนดผู้ใหญ่บ้านควรจัดทำความสะอาดสถานที่ต่างๆ ในหมู่บ้าน/ตำบลของตนเองด้วยความระมัดระวังอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของกันตภณ [12] ประสิทธิภาพการจัดการความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงาน การสนับสนุนความปลอดภัยในการทำงานทุกหน่วยงาน การมีส่วนร่วมกิจกรรมการทำงานเป็นสิ่งหนึ่งซึ่งช่วยป้องกันความเสี่ยงในการปฏิบัติงานซึ่งเกิดขึ้นได้อยู่ตลอดเวลา

5) ด้านกฎระเบียบและการควบคุมมาตรการในการปฏิบัติงาน กำหนดผู้ใหญ่บ้านควรปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับมาตรการป้องกันและลดความเสี่ยงในการแพร่ระบาดของโรคเข้าสู่หมู่บ้าน/ตำบล ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย [2] จังหวัดแจ้งอำเภอ เพื่อแจ้งกำหนดผู้ใหญ่บ้านดำเนินการในการค้นหาและเฝ้าระวังคนในพื้นที่หมู่บ้าน/ตำบลที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทุกแห่งในอำเภอ และกำกับติดตามผลการดำเนินงานได้ตลอดเวลา

6) ด้านการจัดการสำนักงาน เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการทำงาน กำหนดผู้ใหญ่บ้านควรปฏิบัติตามมาตรการและแนะนำประชาชนไม่ใช่ของร่วมกับผู้อื่น และนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรีภัก [13] ความง่ายในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและประโยชน์ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สามารถประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้สถานการณ์เช่นนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัย รวดเร็ว และสะดวกในการปฏิบัติงาน

7) ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน การสื่อสารประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน กำหนดผู้ใหญ่บ้านควรประชาสัมพันธ์ด้วยการสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนอย่างครอบคลุมทุกพื้นที่ผ่านทุกช่องทาง เช่น การประกาศเสียงตามสาย ประชาสัมพันธ์ การที่กำหนดผู้ใหญ่ และแพทย์ประจำตำบลแจ้งแก่ประชาชน ให้ทราบถึงมาตรการในการควบคุมของพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิโรตม [14] การประชาสัมพันธ์มีการแสดงออกมาในรูปแบบสื่อที่หลากหลาย การรายงานผลการปฏิบัติงานและการประสานงานผ่านรูปแบบและช่องทางการสื่อสารถือเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นโดยการใช้สื่อมีความหลากหลายจากเดิม อาทิ รายงานข่าวสารผ่านสื่อออนไลน์ ส่งไลน์แจ้งสถานการณ์ทำให้รับรู้ข่าวสารได้รวดเร็ว

8) ด้านลักษณะงานและภาระงาน กำหนดผู้ใหญ่บ้านควรปฏิบัติหน้าที่ วางแผนและจัดทำตารางการทำงานที่บ้าน การใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เชื่อมต่อการเข้าถึงข้อมูลจากที่บ้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปาริฉัตร [15] การออกแบบลักษณะงานและรูปแบบการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไปให้เข้ากับสถานการณ์ เพื่อประสิทธิภาพการทำงานในภาวะวิกฤตโรคโควิด-19 เช่น การทำงานที่บ้าน เป็นรูปแบบการทำงานที่ช่วยลดเชื้อได้ไม่ให้เกิดการกระจายเป็นวงกว้างได้ในระดับหนึ่ง

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย รัฐบาลควรใช้หลักการบริหารราชการแบบบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ภายใต้พื้นฐานแนวคิดของการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสมัยใหม่เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการบริหารจัดการสถานการณ์อย่างเป็นรูปธรรมให้ได้มากที่สุด กลไกของฝ่ายปกครองในการแก้ไขปัญหาด้วยการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม การเพิ่มสมรรถนะการทำงานของหน่วยสนับสนุนเพื่อการบำบัดทุกข์บำรุงสุขในสถานการณ์โควิด 19 ซึ่งสามารถช่วยให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงานเพิ่มสูงขึ้นอีกด้วย เพราะการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานเป็นสิ่งที่สำคัญ

7.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ผู้นำท้องถิ่นควรมีความรู้เรื่องพฤติกรรม การป้องกันตนเอง การสร้างขวัญและแรงจูงใจในการทำงานเพื่อส่วนรวม การดูแลรักษาสุขภาพกายและใจให้เป็นวงจรชีวิต การจัดการความปลอดภัยในที่ทำงาน อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน กำกับมาตรการควบคุมที่รัดกุมและนโยบายที่สามารถปฏิบัติได้จริง ดูแลการจัดการสำนักงาน เครื่องมือและเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการแก้ไขปัญหา การสื่อสารประชาสัมพันธ์ รายงานและการประสานงานเป็นเครือข่ายอย่างทั่วถึง สะดวกและรวดเร็ว และออกแบบลักษณะงานและปรับภาระงานให้เกิดดุลยภาพระหว่างการทำงาน การทำงาน และครอบครัว

7.3 ข้อเสนอแนะเชิงการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยควรศึกษาวิถีปฏิบัติที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในแต่ละจังหวัด เพื่อนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกันและประยุกต์ใช้ และควรวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สะท้อนแนวการปฏิบัติงานที่ดีในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อย่างเป็นรูปธรรม

8. เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงสาธารณสุข กรมควบคุมโรค. (2564). สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มาตรการสาธารณสุข และปัญหาอุปสรรคการป้องกันควบคุมโรคในผู้เดินทาง. ค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2564, จาก <https://ddc.moph.go.th/uploads/ckeditor2//files/pdf>.
- [2] กระทรวงมหาดไทย. (2564). มาตรการป้องกันและลดความเสี่ยงในการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) เข้าสู่หมู่บ้าน/ตำบล. ประกาศ.
- [3] วลัยพร รัตนเศรษฐ และสมศักดิ์ วานิชยาภรณ์. (2564). บทบาทของภาครัฐในการบริหารจัดการกับการแพร่ระบาดของโควิด-19. วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 4 (2) เดือนกรกฎาคม สิงหาคม-2564: 172-185).
- [4] สำนักงานบริหารงานของนายรัฐมนตรี. (2564). ประกาศการจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการป้องกันแก้ไขสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (2019) หรือโรคโควิด-19. ค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2564, จาก <https://www.vet.cmu.ac.th/web/file/COVID-19/D4/6.pdf>.
- [5] กระทรวงมหาดไทย. (2564). ข้อมูลระบบสารสนเทศบริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ระบบThai QM). ค้นเมื่อ 2 มิถุนายน 2564, จาก <https://multi.dopa.go.th/secofdopa/news/cate10/view339>.
- [6] สำนักงานจังหวัดราชบุรี. (2564). มาตรการเฝ้าระวังและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) สำหรับบุคคลที่เดินทางเข้าจังหวัดราชบุรี. เอกสารอัดสำเนา.
- [7] สรายุทธ แก้วกุลปรีชา. (2564). การบริหารราชการแผ่นดินในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กลไกของฝ่ายปกครองในการแก้ไขปัญหาด้วยการบูรณาการและนวัตกรรม. กระทรวงมหาดไทย.
- [8] ที่ว่าการอำเภอเมืองราชบุรี. (2564). ข้อมูลเกี่ยวกับที่ว่าการอำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี. ค้นเมื่อ 23

มิถุนายน 2564, จาก <http://123.242.157.9/hdetail.php?QNo=1991&QSt=A&QGroup=0>

- [9] ธาณี กล่อมใจ และคณะ. (2564). **ความรู้และพฤติกรรมของประชาชนเรื่องการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019**. รายงานการวิจัย วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีพะเยา. สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีพะเยา.
- [10] สอยฤทัย เกลี้ยงนิล. (2563). **รัฐ-ชุมชนกับการจัดการภัยพิบัติโรคไวรัสโควิด 19 พื้นที่ถนนข้าวสาร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร**. การค้นคว้าอิสระ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [11] เนตรนภา กิจรุ่งเรืองพัฒน์. (2555). **พฤติกรรมการดูแลสุขภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปกรวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี**. รายงานการวิจัย วิทยาลัยการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [12] กันทภณ เผือกแก้ว. (2563). **ประสิทธิผลการจัดการความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานกรณีศึกษาบริษัทปิโตรเคมีแห่งหนึ่งในจังหวัดระยอง**. รายงานการวิจัย วิทยาลัยการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการจัดการสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- [13] ปรีภัท เกตุมงคลพงษ์. (2563). **ปัจจัยการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในบริษัทเอกชน กรุงเทพมหานครในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019**. สารนิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนารัฐกิจและทุนมนุษย์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- [14] สิริโรตม มณีแฮด และคณะ. (2563). **การออกแบบรูปภาพข่าวสำหรับการสื่อสารสาธารณสุขในช่วงวิกฤตโควิด-19 ของสำนักงานประชาสัมพันธ์กรุงเทพมหานคร**. รายงานการวิจัย วิทยาลัยการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี.
- [15] ปาริฉัตร โชติภูมิเวทย์. (2564). **การบริหารจัดการกระบวนการทำงานที่บ้าน (WFH) เพื่อคุณภาพชีวิตของพนักงานประสิทธิภาพการทำงานในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของกลุ่มธนาคาร**. สารนิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยมหิดล.